

2. Ільченко І.О. Жага: Труды і дні Максима Рильського: документальний життєпис / І. О. Ільченко. – К. : Дніпро, 1995. – 413 с.
3. Рильський М. Вибрані твори у 2 т. Вірші. Поєми / Максим Рильський. – Київ: Всеукр. держ. спец. видво «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2005. – Т. 1. – 605 с.
4. Рильський М. Т. Зібрання творів: у 12 томах / Максим Рильський. – К. : Наук.думка, 1984. – Том 4. – 423 с.
5. Ушкалов Л. Від бароко до постмодерну: есеї / Леонід Ушкалов. – Київ: Грані-Т, 2001. – 552 с.
6. Чижевський Д. І. Історія української літератури / Дмитро Іванович Чижевський. – К. : Академія, 2008. – 568 с.
7. Чижевський Д. І. Український літературний барок: нариси / Дмитро Іванович Чижевський. – Харків: Акта, 2003. – 460 с.

References:

1. *Z trudiv i dniv Maksyma Rylskoho*, uporiad. S. A. Halchenko, V. L. Kolesnyk, M. T. Rylskiy, Yu. I. Sharoval, Kyiv, A.S.K., 2009, 656 p.
2. Pienko I. O. *Zhaha: Trudy i dni Maksyma Rylskoho: dokumentalnyzhytteypys*, Kyiv, Dnipro, 1995, 413 p.
3. Rylskiy M. *Vybrani tvory u dvokh tomakh. Virshi. Poemy*, Kyiv, Vseukr. derzh. spets. vydvo «Ukrainska entsyklopediia» im. M.P. Bazhana, 2005, Part 1, 605 p.
4. Rylskiy M. T. *Zibrannia tvoriv: u 12 tomakh*, Kyiv, Nauk. dumka, 1984, Part 4, 423 p.
5. Ushkalov L. *Vid baroko do postmodernu: esei*, Kyiv, Hrani-T, 2001. – 552 p.
6. Chyzhevskiy D. I. *Istoriia ukrainskoi literatury*, Kyiv, Akademiia, 2008. – 568 p.
7. Chyzhevskiy D. I. *Ukrainskyi literaturnyi barok: narysy*, Kharkiv, Akta, 2003, 460 p.

Summary

Olena Korotkova

Baroque Motives in M.Rylskiy's Lyrics

The goal of the research is to make an analysis of M.Rylskiy's poetry in the contest of Western-European Baroque tradition, to trace its expression in poetry of the author's works, to identify relevant themes, motives, images and artistic means. The work is an attempt to expand the vision of the poetry of M.Rylskiy, to describe it from the new point of view.

Key words: *Western-European Baroque, motifs, Maksym Rylskiy.*

Дата надходження статті: «01» квітня 2015 р.

Дата прийняття до друку: «23» квітня 2015 р.

УДК 82.09 (477) Т.Шевченко (045)

ІВАННА КОТЯШ,

кандидат філологічних наук
(м.Рівне)

Інтерпретація постаті Т. Шевченка очима сучасників

У статті досліджено постать Тараса Шевченка з точки зору сучасних наукових поглядів, проаналізовано новий підхід до біографії та систематизовано духовні архетипи письменника. По-новому трактовано вплив Т. Г. Шевченка на творчість провідних митців української та світової культури, а також з'ясовано, яку роль відігравав письменник для розвитку нашої держави в цілому.

Ключові слова: *Тарас Шевченко, Великий Кобзар, архетип, біографія, ідентичність.*

Постановка проблеми у загальному вигляді... Дорогоцінним внеском у скарбницю української та світової культури ввійшло надбання геніального поета і художника, революціонера-демократа Тараса Григоровича Шевченка. Все своє свідоме життя він пов'язав із визвольним рухом українського народу, спрямованим проти кріпацтва і царського самодержавства. Поет став засновником нової української літератури і критичним реалістом в українському образотворчому мистецтві. Могутньою силою свого таланту він пробуджував розум і серця людей, відчайдушно закликав усіх до боротьби проти насильства, царизму і тиранії. О. Гончар зазначає: «Тарас Шевченко народився на українській землі, під українським небом, проте він належить до тих людей-світочів, що стають дорогими для всього людства і що в пошані всього людства знаходять своє безсмертя» [2, с. 43].

Аналіз досліджень і публікацій... Якщо спробувати передати зміст Шевченкового культу якоюсь однією стислою формулою, то можна узагальнити: «Шевченко – наше все». До такої категоричності та однозначності найбільше спрочинилися його найближчі за часом послідовники, українські культурні діячі другої половини XIX і початку XX століть. Саме вони, а з-поміж них Марко Вовчок, Панас Мирний, І. Франко, М. Коцюбинський, Леся Українка, М. Грушевський, С.

Єфремов, кожен, щоправда, у свій спосіб, розбудували цілу систему уявлень, згідно з якою велич Шевченка полягає в тому, що він поет справді народний, вийшов з найглибших низів і досягнув найаристократичніших вершин духу, ціною тяжких особистих страждань і випробувань зумів усьому світові сказати про долю українства, а всьому українству – про його світове покликання. Постать Великого Кобзаря українського народу надихала не лише письменників, йому та його літературним образам присвячували свої твори такі відомі композитори, як М. Лисенко та Г. Майборода, такі художники, як І. Репін та І. Крамський.

Шляхом, який проклав для нас Т. Шевченко, йшло багато наступників. Майже всі вони вважали Кобзаря своїм учителем, наставником і пророком. Під впливом творчості Т. Шевченка прокинулася свідомість не одного українця. Пригадаємо хоча б епістолярну автобіографію С. Черкасенка в якій майбутній письменник неодноразово згадує про вплив творчості Великого Кобзаря на його свідомість: «Пам'ятаю добре – не пам'ятаю, але маю всі підстави думати, що «Кобзар» Т. Шевченка захопив мене й захопив остільки, що я сам почав... писати українські вірші, ховаючись із ними й від своїх, і від товаришів. Дорого дав би я тепер, щоб подивитись і прочитати оті свої «твори», це перше віршоване лепетання дитяче, – розуміється, під Шевченка!. Що я з ними зробив, з отими віршами, вже не пам'ятаю. Подер, мабуть, убоявшись глибини премудрости, а їх же було на цілий зшиточок» [8, с. 28].

Формування цілей статті... Постать Т. Шевченка відіграла важливу історичну та літературну роль не для одного покоління українців, зумівши впливати на свідомість, національну гідність та самобутність нашого народу. Але хочеться зосередитися на питанні, ким зараз для нас, українців, є Т. Г. Шевченко. **Метою нашої розвідки** є проаналізувати та систематизувати сучасні дослідження про Тараса Шевченка, а також визначити вплив митця на творчість сучасних українських письменників.

Виклад основного матеріалу... Тема Великого Кобзаря належить в Україні до вічних тем. Тарас Шевченко та його творчість були важливі не лише у XIX–XX століттях, а залишаються актуальними і в наш час. За словами О. Забужко: «Шевченко є таким центром, навколо якого без упину точаться дискусії й суперечки, важливі для сучасної української ідентичності» [5]. Цьому підтвердженням є безліч досліджень і розвідок науковців нашого часу. Серед них особливої уваги заслуговують доробки Г. Грабовича «Шевченко як міфотворець», О. Забужко «Шевченків міф України», Ю. Барабаша «Тарас Шевченко: імператив України», Ю. Андруховича «Shevchenko is OK», С. Цвілюка «Історична мудрість Великого Кобзаря» тощо. У цих працях науковці із різних позицій розглядають постать провідного митця українського народу, даючи своє бачення на життєвий і творчий шлях Т. Г. Шевченка.

Спробуємо проаналізувати, який вплив мала творчість великого генія на сучасних українських письменників. У першу чергу, хочеться зупинитися на відомій письменниці, літературознавцю, публіцистці – Оксані Забужко, яка не була байдужою до постаті Т. Шевченка і неодноразово про це розповідала на відкритих лекціях, інтерв'ю, писала у своїх творах. Дослідниця порівнює Т. Шевченка із провідними світовими діячами, такими як Данте, Сервантес, Гюго. На думку О. Забужко «Він мав ментальність простої людини, яка протистоїть імперіям. І був свідомий того, що робив» [4]. Дослідниця з прихильністю ставиться до Т. Шевченка, наголошувала на тому, що вплив творчості українського Кобзаря виходив і за межі рідної держави: «...Годі оцінити те, що Шевченко зробив для літератури, для поезії, міру революційності його поезії – я говорю тут про контекст суто літературний, це була титанічна праця. Наприклад, те, що йому одному вдалося досягнути у поезії, російської поезії вдалося досягнути лише у 20-х роках XX століття, і – а я не ставила би цього на останньому місці – також, значною мірою, під впливом Шевченкової поезії. В епоху романтизму і постромантизму у цьому просторі у такий спосіб ніхто інший не писав, так почали писати лише у XX столітті, це була чиста асоціативна лірика, що читається з акцентом на інтонації й голосі. У російській поезії це вдалося лише Владіміру Маяковському, який, зрештою, за походженням був українцем і виріс на «Кобзарі»...» [5].

О. Забужко схвильована питанням біографії Т. Шевченка. Для неї у нинішній інтерпретації вона є неповною і нецікавою. При цьому дослідниця виділяє лише телевізійну версію Юрія Макарова «Мій Шевченко». Недостатня обізнаність з біографією Кобзаря є великою прогалиною, тому що ми не можемо побачити й усвідомити того справжнього Шевченка – борця українського народу. Наголошує письменниця і на тому, що читати Шевченка і розуміти його – різні речі. Потрібно мати певний багаж знань про епоху, яку Шевченко «пройшов» своїм життям, про його біографію, щоб зрозуміти весь сенс його звершень. У зв'язку із цими недоліками і прогалинами Оксана Забужко розробила свою класифікацію біографії Кобзаря і пропонує показати її у вигляді кривої, так звані три хвили:

1. «З найнижчого низу – до найвищого верху.

2. З найвищого верху – до найнижчого низу.

3. І знову з найнижчого низу – до найвищого верху.

Перша – з хлопчика-кріпака, з самого низу соціального прошарку, Т. Шевченко опиняється на вершині – у Петербурзі, навчається у Академії мистецтв, проте, триває це недовго і доля скочує генія до низу.

Друга – заслання. Без права листування та із забороною писати й малювати. Найважчим було те, що він був солдатом колоніальної армії і змушений був служити тому, що сам люто ненавидів! Він служив армії, яка колонізує, підкорює інші землі.

Третя – повернення до Петербурга, яке дослідниця порівнює з в'їздом Христа до Єрусалиму. Тарас Шевченко був загальноімперським, його популярність була невимовною. У цей час письменник записує у своєму щоденнику: «Боюсь как бы мне не сделатся модной фигурой в Питере, а на то похоже...» [5].

Варто звернути увагу на те, що у біографії Т. Шевченка Оксана Забужко знаходить і чимало «білих плям». Дослідниця зауважує, що ми дуже мало знаємо про Шевченка перед Петербургом. Особливо – перебування у Вільно (Польща), коли він був енгельгардським козачком, про його роман з полькою, роль Польського повстання 1830 року, якому Шевченко був свідок. Шевченко опанував польську мову раніше ніж російську (французькою вільно так і не розмовляв). Не все досліджено про життя Шевченка у Петербурзі, його навчання в Академії, не доведено й того, що Шевченко дійсно був членом кирило-мефодіївців, адже він не мав перстня (тодішні ж таємні братства формувались на основі масонських лож, українського масонства).

Не схвалює Оксана Забужко версію «омолодження Шевченка». Життя митця до 1847 року, тобто петербурзький період, зображують як втілення успіху, так званої «американської мрії». Це й, справді, так – виходець з низів (кріпосний – це теж саме, що й раб у США) робить карколомну кар'єру, отримує першокласну освіту в одному з найкращих закладів світу і до 30 років опиняється на вершині соціальної драбини. «Вершки» Імперії були колом спілкування Тараса Шевченка і боролися за його увагу та прихильність.

Справжній Шевченко починається, коли перестає ходити на навчання до Академії мистецтв. Він починає писати вірші, які радикально змінюють його долю і біографію та долю країни, з якою він себе ідентифікував. Тарас Шевченко мав вибір, і він його зробив. Він відмовився від успіху кар'єри художника і вдягнув іншу маску – кобзаря, трубадура, пересмішника. Його голос зазвучав демократично, антиколоніально, націоналістично. «...У його біографії були всі елементи, з яких можна прекрасно сконструювати міф. Своєю біографією він влучав якраз у ті всі найважливіші нервові вузли епохи, в яку йому випало жити. Він «зшив» їх своїм життям, а також дав їм назви і впровадив до публічного дискурсу. Його біографія і творчість вписувалися у три основні віхи світогляду XIX століття: демократизм, антиколоніалізм, націоналізм. Усі ці три складові можна знайти у Шевченка, і у своїй цілісності вони значною мірою і надалі залишаються непрочитаними...» [5].

Цікаву позицію висловлює письменниця стосовно того, коли варто читати Шевченка. Оксана Забужко вважає, що до Шевченка потрібно дорости і в кожного цей процес відбувається по-різному. Сама ж дослідниця збагнула його у років 29–30, коли «просто увімкнулося і зазвучало».

Цікаві спостереження про Тараса Шевченка зробив український письменник та літературознавець Юрій Андрухович у своїй розвідці «Shevchenko is OK». Автор висловлює своє бачення про життєвий і творчий шлях Великого Кобзаря, слугуючись уже відомими працями своїх попередників: «Про нього казали, що він підкинутий простим селянам нащадок великокнязівського роду. Що він здатен випити пів барила горілки і навіть не захмеліти. Що він живе зі своїм петербурзьким учителем Карлом Брюлловим як із коханцем. Що він готовий очолити українсько-польське повстання на Правобережній Україні. Що він водить за собою по найшанованіших прийняттях цілу юрбу волоцюг, утекших каторжан і брудних завошивлених музик, які грають йому до танцю. Що кожен свій заробіток від малювання картин він тут-таки роздає мандрівним дідам. Що насправді він упир і тому так багато крові в його поемах» [1, с. 1-2].

У своєму дослідженні Ю. Андрухович пішов далі і виділив такі архетипи Шевченка.

«Шевченко комуністичний». Висувається теза про соціальне походження (пригноблені низи), якому він усе життя залишався вірний; ненависть до панів, панства і панськості; безпосередні заклики в поезіях до насильницького повалення панівного ладу (сокири, кров, народна революція); послідовний егалітаризм; схильність до комуністично-утопійної візії майбутнього («оновлена земля»). Особливо наголошено на близькості Шевченка до російських «революційних демократів», його залежності від їхніх впливів. Деякі радянські жерці саме цієї відміни його культу пішли ще далі, говорячи про Шевченків радянський профетизм (образ сім'ї великої, вольної, нової із «Заповіту» потрактовано як «передчуття сім'ї народів Радянського Союзу»).

«Шевченко націоналістичний». У творах поета домінує козацько-лицарський дух, Шевченко першим розбудив приспану українську національну свідомість, націю назвав нацією, окреслив її ідею та історичну перспективу. Ідеалом поета є Воля, що її, безперечно, слід розуміти як волю для України. У його творах знаходимо вияви ненависті чи принаймні погорди до інших, ворожих, націй (москалі, жиди, ляхи), часом дістається навіть німцям («куций німець узловатий»). Українські національні збройні зрушення доби визвольних змагань (1918–1922 роки) – усі ці гайдамаки, січовики, ціла отаманщина – саме його, Шевченків, стиль, його естетику обирають як власну – карнавальними уніформами починаючи і фразеологією закінчуючи. А той самий заповітний образ сім'ї великої, вольної, нової однозначно трактується як поетова візія майбутньої єдиної соборної Української держави.

«Шевченко християнський». Саме життя Шевченка є взірцем християнського мучеництва. У його творах знаходимо безліч біблійних мотивів, образів і алюзій (Біблія взагалі була улюбленою книжкою, що до неї він вічно повертався). Шевченко є творцем певної послідовної й цілісної етичної системи, яка полягає в неухильному ствердженні правди, добра, любові до всіх і всього, а найперше – до слабких і пригноблених, отже засадничо є глибоко християнською. Своєрідність Шевченкового християнства – ніде правди діти – полягає в тому, що він був у конфлікті з офіційними церквами і церковниками, поступово у своїй вірі рухаючись у бік персоналістського протестантизму.

«Шевченко атеїстичний». Нелюбов і навіть різке неприйняття Шевченком усього, що пов'язане з церквою та церковниками, очевидні в його текстах. Ксьондзи, попи, ченці годовані, ритуальна атрибутика викликають у нього сталу ідіосинкразію. Про православно-візантійський обряд він записує у своєму «Щоденнику»: «...Цілком щось чуже й далеке, якийсь Тибет чи Японія» [1, с. 5–6]. Не варто робити з нього ікону, адже саме іконами він закликав піч топити, а з багрянниць дерти онучі. Але річ не тільки в нетерпимості до обрядів і попівства як суспільного інституту. На рівні чистих ідей він теж виявляє протест, пишучи, що заради України він здатний проклясти й самого Бога (підсилення «Шевченка націоналістичного»).

«Шевченко дисидентський». Доля Шевченка – це приклад індивідуальної боротьби самотнього ідеаліста з тоталітарним режимом. Шевченків етос – це, власне, етос протистояння людини чомусь значно більшому, потужнішому, знеосібленому, якійсь гігантській машинерії пригнічення.

«Шевченко анархічний». Насамперед він був вільною людиною, справжнім богемним гулякою, душею товариств, не останнім пияком і відвідувачем борделів. Його нетерпимість до умовностей (станових, звичаєвих, ритуальних) не має меж. Іноді він просто шокує оточення своєю стихійністю та непередбачуваністю. Звідси – його часті бунти, але годі вбачати в них якусь політичну запрограмованість, він свідомо аполітичний.

На одному із Шевченківських вечорів Ю. Андрухович висловив своє бачення стосовно Т. Г. Шевченка говорячи про те, що ми звикли ідеалізувати цю постать, натомість стверджує, що «Шевченко – не ідеолог, а видатний поет і дуже харизматична постать, здатна притягувати людей і породжувати чутки навіть тепер. Цю постать треба олюднювати, позбавляючи ритуалізації» [3, с. 13]. Письменник намагається розвінчати міф про Шевченка як мученика і відзначає, що він є «рідкісним щасливцем», адже мало хто досягає так багато в земному житті, як він.

Віктор Неборак напередодні ювілею Шевченка висловив своє ставлення до особи письменника, наголошуючи на тому, що суспільство дуже багато говорить про українського генія однак читає мало. «У що ми перетворили Шевченка? – У щось таке, як хор, який потрапить «ревнути» якісь рядки з Шевченка, наприклад «Реве та стогне...» Далі перших віршів «Кобзаря», далі витверджених напам'ять шкільних уривків, далі німих завмерлих кам'яних і бронзових бовванів на усіх майданах постколоніальної «неньки», далі псевдонародних, вигаданих більшовиками, ансамблів пісні і танцю, далі сюрреалістичних капел бандуристів (не плутати з кобзарями-воїнами! – хоча капела кобзарів – це ще жахливіше!), далі гризні довкола Шевченківської премії (вигаданої комуністами) і так далі, і так далі – хто з нас рушив? Та чи винен Тарас Григорович, що ми – такі, які ми є? – Правнуки погані!» [3, с. 13].

Висновки... Однак переоцінити значення Т. Г. Шевченка для українського народу та культури неможливо. Зі шкільних літ усі українці чують про світову славу нашого Великого Кобзаря, про те, що його твори перекладено сотнями мов, що пам'ятники йому є по всьому світі (Париж, Рим, Лондон, Вашингтон, Нью-Йорк, Ванкувер, Вінніпег, Буенос-Айрес). Проте кожна людина, кожен українець, який сьогодні прагне себе ідентифікувати, мусить мати своє ставлення до Тараса Шевченка. У моєму житті Тарас Шевченко – це взірець, до якого потрібно прагнути. Адже досягнути його поетичної майстерності на сьогодні не може ніхто. Та й на прикладі життя поета можна показати, хто такий справжній патріот своєї Батьківщини. А «Кобзар» – це статут і закон для всіх українців.

Отож, Тарас Шевченко – це втілення сили духу, мужності, це духовний батько нації. Коли кожен українець буде прагнути до висоти його думок та ідей, то буде й щасливою, вільною Україна...

Список використаних джерел та літератури:

1. Андрухович Ю. *Shevchenko is OK* [Електронний ресурс] / Ю. Андрухович. – Режим доступу: <http://www.ex.ua/12093073>.
2. Гончар О. Т. Письменницькі роздуми : Літературно-критичні статті / Олесь Гончар. – К. : Дніпро, 1980. – 314 с.
3. Грабська А. Два поета про третього, котрий перший / А. Грабська // *Голос України*. – 2008. – №53 (19 березня). – С.13.
4. Забужко О. Мій Шевченко. Книга, яка ніколи не буде написана [Електронний ресурс] / О. Забужко. – Режим доступу: <http://h.ua/story/331402/> від 26.05. 2011.
5. Забужко О. Шевченко у XXI столітті: спроба перезавантаження [Електронний ресурс] / О. Забужко. – Режим доступу: <http://platfor.ma/art/52ce652a1e549/> від 1.02.2014.
6. Левкова О. Т. Шевченко: 200 років самотності / О. Левкова // *Українська культура*. – 2013. – №8 (1016). – С.72–79.
7. Харчук О. Про Т.Шевченка в незалежній Україні / О. Харчук // *Українська культура*. – 2013. – №8 (1016). – С.4–46.
8. Черкасенко С. Лист сьомий від 16. VIII. 935. С. Черкасенко. Автобіографія в листах // Український громадський Видавничий фонд в Празі. – Ф. 122с. – Арх. 278.
9. Шевченко Т. Зібрання творів у 6 т. / Т.Шевченко. – К., 2003. – Т.6 – С. 9–187.

References:

1. Andrukhovych Yu. *Shevchenko is OK* [Electronic resource], mode of access : <http://www.ex.ua/12093073>.
2. Honchar O. T. *Pysmennytski rozdumy : Literaturno-krytychni statii*, Kyiv, Dnipro, 1980, 314 p.
3. Hrabska A. *Dva poeta pro tretoho, kotryi pershyi*, *Holos Ukrainy*, 2008, Issue 53 (19 bereznia), p.13.
4. Zabuzhko O. *Mii Shevchenko. Knyha, yaka nikoly ne bude napysana* [Electronic resource], mode of access : <http://h.ua/story/331402>.
5. Zabuzhko O. *Shevchenko u XXI stolitti: sproba perezavantazhennia* [Electronic resource], mode of access : <http://platfor.ma/art/52ce652a1e549>.
6. Levkova O. T. *Shevchenko: 200 rokiv samotnosti*, *Ukrayinska kultura*, 2013, Issue 8 (1016), p.72–79.
7. Kharchuk O. *Pro T.Shevchenka v nezalezhnii Ukraini*, *Ukrayinska kultura*, 2013, Issue 8 (1016), p.4–46.
8. Cherkasenko S. *Lyst somyi vid 16. VIII. 935. S. Cherkasenko. Avtobiohrafia v lystakh*, *Ukrainskyi hromadskyi vydavnychy fond v Prazi*, F. 122 s. – Arkh. 278.
9. Shevchenko T. *Zibrannia tvoriv u 6 t.*, Kyiv, 2003, Part 6, pp. 9–187.

Summary

Ivanna Kotiash

Interpretation of the Figure of T. Shevchenko through Contemporaries' Eyes

Taras Shevchenko's personality is studied from the point of view of the modern scientists, the new approach to his biography has been analyzed, and spiritual archetypes of the writer have been classified. In the modern way the influence of T.H. Shevchenko onto the creative work of the leading writers of Ukrainian and world culture has been interpreted.

Key words: *Taras Shevchenko, Great Kobzar, archetype, biography, identity.*

Дата надходження статті: «02» березня 2015 р.

Дата прийняття до друку: «26» березня 2015 р.

УДК 82.09+821.161.2 (045)

ТЕТЯНА КУРАШ,

викладач

(м.Київ)

Інтимна лірика Максима Рильського в річці неокласицизму

У статті розглянуто особливості інтимної лірики М. Рильського, зосереджено увагу на неокласичних захопленнях – реценція античних образів, мотивів і жанрових форм. Його ліричний герой постає в результаті синтезу традицій класичної та модерністської поезії.

Ключові слова: *неокласицизм, античність, сонет, інтимна лірика.*

Постановка проблеми у загальному вигляді... На питання, хто такі «неокласики», Максим Рильський відповів: «А хто такі класики, знаєте?.. Це ті, що створили невмирущі твори. «Нео» – новий. Неокласики – нові класики. ...Самі поети, що їх названо неокласиками, ніколи себе так не називали. Але вони вважають себе учнями, послідовниками тих, що становлять славу і гордість людства, – учнями класиків. Вони намагаються краще надбання світової культури перенести на український ґрунт, прищепити їй пагони класичної спадщини».